

27. september 2019

EM2019/19

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2019 om betalingssystemet Ilanngaassivik.

(Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

Af ca. 56.000 indbyggere har ca. 30.000 borgere gæld til det offentlige i dag.

Vi har igennem adskillige år debatteret om dette emne i Inatsisartut adskillige gange om at gælden til det offentlige bliver ved med at stige. Redegørelser om gæld til det offentlige, handleplaner vedr. gæld, taget nye metoder i brug fra centralt hold, nye metoder m.h.t. gældsinddrivelse osv. En stor opgave, meget stor administration og arbejdet med gældsindrivelser er i fuld gang.

Det forslag som Naalakkersuisut har fremlagt nemlig "Ilanngaassivik" mener vi, at det er skridt mod det bedre. Nye lettere måder at inddrive hos gældsindehavere og i forening med kommunerne ønsker at indføre den metode er det rette vej at gå.

At vi skulle nå dertil har vi kikket på Det Færøske Lagtings model, hvor man inddriver gæld hos borgeren på en smidig og nem måde, som er et meget godt arbejde. At enhver borger kan anvende det og kan være med til at modvirke at gælden vokser.

Inden dette (Ilanngaassivik) tages i brug ved vi også, at der er nogle fra de 30.000, som har gæld til det offentlige, som kæmper hårdt med at betale af deres gæld, men er ikke i stand til at komme ud af det, eller at de når dertil, at de vil blive gamle med stadig stor gæld. Vi ønsker at opfordre Naalakkersuisut inden vi skal til at anvende dette ordning, at når man vurderer den enkelte borgers situation og hvor lang tid gælden, som gælden har vokset og at man kan give mulighed for blid tankegang for én som forsøger at komme ud af sin gæld. Forstået på den måde, at vi er nød til at erkende, at det tal, som vi kender med så stor gæld, at man aldrig nogensinde kommer til at indfri dette og at man kun éngang laver gældssanering og baner vej for det. Vi vurderer, at vi bør kikke på det og give den mulighed for at kikke realistisk på tingene og derved give håb om at inddrive gælden og hente det største benefit her.

I mange tilfælde er det sådan, at den enkelte borger får gæld til det offentlige, da man har en lav betalingsevne. Når man bare éngang har undladt at betale, så er man allerede bagud og magter ikke at betale gælden, dette er vi også bekendt med. Derfor er det vigtigt, at tænke lavindkomstsgruppens betalingsevne og give dem mulighed herfor. At kræve betaling over evne gør, at man ikke kan betale og derved vokser gælden stødt.

Vi mener, at man skal kikke på dem, som er i stand til at betale og dem som ikke kan betale særskilt. Der er divagerende grunde og derfor skal kikkedes på det grundlæggende mener vi.

At man ønsker at kikke på det forskellige indtjeningsgrundlag og arbejder efter og at man i forening med kommunerne agter at arbejde støtter vi om.

Vi påskønner, at man vurderer hele husstanden før man laver initiativer og her sikrer det resterende midler skal være sådan, at man kan forsørge sig selv. Men dette er vidt forskelligt, når man er borger i Nuuk mod borgere i Ittoqqortoormiit. Dette som følge af den måde, som vores land er sammensat, hvor der er store prismæssige modsætninger i forhold til liveomkostninger ønsker vi også at man er opmærksom på.

Vi er også bekendt med, at man løbende vil kunne se gælden til det offentlige ved dette ordning og dette er godt.

Ikke bare nemmere for gældsindehaveren, men bedre måde at inddrive på støtter vi om og sender forslaget videre til udvalgsbehandling.